

Број/Број:03/1-50-9-30 /08
Сарајево/Сарајево, 11. 12. 2008.

Ћлановима Зједничког повјеренства за одбрану и сигурност БиХ

PREDMET: Информација о радном посјету ыланова Зједничког повјеренства за одбрану и сигурност БиХ Уједињеном Краљевству Велике Британије
Вежа: Акт број: 03/1-50-3-1078/08

У раздобљу од 25. до 28. студеног 2008. ыланови Зједничког повјеренства за одбрану и сигурност БиХ (у даљњем тексту ЗП) посјетили су Парламент, Министарство одбране, Министарство сигурности и Национални војни музеј Уједињеног Краљевства Велике Британије (у даљњем тексту: УК).

У изасланству ЗП-а били су: Бранко Зрно, предсједатељ, Шефик Дџаферовић, замјеник предсједатеља, Драго Калабић, Мирко Околић, Хазим Ранчић и Душанка Мајкић, ыланови ЗП-а, Драгича Хинић, тајница, и Жељко Грубешић, стручни саветник.

Из Мисије ОЕСС-а у БиХ с изасланством су у Лондону боравили Душан Золер и Анера Карић, а из Британског већепосланства у БиХ потпуковник Стевен Крофт, војни аташе.

25. 11. 2008. године

Ћланови ЗП-а разговарали су с представницима Повјеренства за ванјске послове и Повјеренства за одбрану Доњег дома Парламента УК-а, као и с представницима Скупине пријатељства и ИПУ Парламента УК-а.

- Повјеренство за ванјске послове Доњег дома Парламента УК-а

Домаћин састанка био је Мике Гапес, предсједник Повјеренства, са сарадницима. У уводном је дијелу упознао ыланове ЗП-а с активностима Повјеренства којима предсједатељ, сарадници коју повјеренство остварује с Министарством ванјских послова УК-а, као и с другим институцијама и установама које се баве питањима ванјске политике.

Показао је велико занимање за стање у БиХ. Посебиче га је занимало стање у процесу прикључења БиХ Европској унији и НАТО-у, као и реформски процес.

О питањима која су занимала домаћине говорили су Бранко Зрно, Душанка Мајкић и Шефик Дџаферовић. Бранко Зрно у ширем је уводном излагању истакнуо активности ЗП-а и стање у обрарбеном и сигурносном сектору.

Мике Гапес у завршном је обраћању истакнуо задовољство посјетом ыланова ЗП-а и тојеком реформи у обрарбеном и сигурносном сектору. Нагласио је да Босна и Херцеговина и њезини грађани могу рачунати на безрезервну подршку УК-а, особито у процесима који БиХ воде к ЕУ и НАТО-у. Сугерирао је и да у БиХ, у озрачју уважавања и дијалога, што прије покушају наћи рјешења која ће

našoj zemlji dati poticaj u idućoj fazi ispunjenja obveza prema EU. Sastanku su nazočili i Ian Bolton i Asger Anderson.

- Povjerenstvo za obranu Donjeg doma Parlamenta UK-a

Članove ZP-a primili su James Arbuthnot, predsjednik, te Robert Key i Brain Jenkins, članovi Povjerenstva. U uvodnom su dijelu upoznali članove ZP-a s radom svojega Povjerenstva, s odnosima koje imaju s Ministarstvom obrane UK-a, s aktivnostima praćenja izvršenja proračuna za potrebe obrane i praćenja aktivnosti oružanih snaga UK-a u mirovnim misijama, posebice u Iraku i Afganistanu.

Kada je u pitanju BiH, domaćini su istaknuli kako prate reforme obrambenog i sigurnosnog sektora i o tome imaju pozitivno mišljenje. Zabrinuti su najnovijim razvojem događaja u BiH, osobito priopćenjem i izvješćem sa zasjedanja PIC-a, koje je održano u Bruxellesu 20. i 21. studenog 2008. Sugerirali su svim činiteljima u BiH da se okrenu zajedničkoj budućnosti, suradnji te jačanju sposobnosti i kapaciteta za prijam u EU i NATO. Podrška članova Povjerenstva za obranu i članova Parlamenta UK-a neupitna je i ona će biti sve jača ukoliko se unutarnji problemi budu uspješnije prevladavali i rješavali.

U raspravi su sudjelovali: Šefik Džaferović, Robert Key i Brain Jenkins.

- Predstavnici Skupine prijateljstva i IPU Parlamenta UK-a

U ime Skupine prijateljstva i IPU Parlamenta UK-a, članove ZP-a primili su: lord Hilton, John Austin, Patrique Cormaq i Clibe Bets. Izrazili su zadovoljstvo susretom i želju da BiH što prije započne aktivnosti koje je vode k NATO-u i EU. Naime, zamolili su članove ZP-a da učine sve kako bi u zajedničkom razgovoru pronašli rješenja koja će preokrenuti situaciju u korist bh. građana. Izrazili su poseban interes za stanje na granicama BiH. Zanimali su se za učinkovitost u kontroli državne granice, migracijske probleme u regiji, kao i sve negativnosti koje donose problemi nadziranja bh. granice. S domaćinima su razgovarali Šefik Džaferović, Drago Kalabić i Dušanka Majkić, te su detaljno obrazložili odgovore na postavljena pitanja.

I tijekom ovoga sastanka izražena je bezrezervna podrška BiH, njezinim vlastima i građanima, na putu k NATO-u i EU, s jasnom porukom da se unutarnji problemi moraju rješavati dijalogom i većim međusobnim uvažavanjem.

26. 11. 2008. godine

Članovi ZP-a posjetili su Ministarstvo obrane i Ministarstvo sigurnosti UK-a.

- Posjet Ministarstvu obrane UK-a

Teresa Andrews, voditeljica Parlamentarog odjela u Ministarstvu obrane UK-a, upoznala je članove ZP-a s aktivnostima odjela na čijem je čelu, posebice potencirajući odnose s parlamentarnim tijelima i Parlamentom UK-a. Govorila je o procedurama usvajanja proračuna za obranu, o raspravama koje se vode o prijedlozima promjene zakonodavstva, o organiziranju debata, razgovora i posjeta članova parlamentarnih tijela Ministarstvu obrane UK-a.

Objasnila je i procedure koje Ministarstvo obrane obvezno provoditi glede pripreme odgovora, kako pisanih tako i usmenih, za predstavnike parlamentarnih tijela i Parlamenta UK-a. U radu potpuno poštuju Pravilnik o korespondenciji Ministarstva obrane s Parlamentom UK-a. Nakon prezentacije Šefik Džaferović, Dušanka Majkić, Hazim Rančić i Branko Zrno razgovarali su s gđom Andrews o pitanjima vezanim uz postojeću praksu i eventualne probleme u odnosima Ministarstva obrane i Parlamenta UK-a.

Tony Tittemark, predstavnik Odjela za planiranje proračuna Ministarstva UK-a, prezentirao je procedure u izradi proračuna za obranu i parlamentarnom nadzoru nad njegovim izvršenjem. Oko 2,2% GDP-a otpada na proračun za obranu. Iznos je to koji premašuje 40 milijardi funti. Svake dvije godine detaljno se analizira trogodišnji ciklus izvršenja i korištenja proračunskih sredstava za potrebe obrane. Proračun za obranu planira se na trogodišnjoj osnovi, što sa sobom nosi i velike rizike. Ministar obrane utvrđuje strateške obrambene ciljeve, a to podrazumijeva jasno definiranje strateških ciljeva u nabavi opreme i uspješnosti u obavljanju vojnih zadataka. Kada je riječ o proračunu i njegovom izvršenju, u središtu su pozornosti pitanja osoblja i opreme koju upotrebljava. Proračun za vojne potrebe tako je strukturiran da 48% sredstava otpada za potrebe osoblja, što je povoljno rješenje. Predstavnike parlamentarnih tijela posebice zanima procjena nabava, dok ministar obrane jednom mjesečno odgovara na pitanja o stanju u obrambenom sektoru. Godišnje se radi izvješće i pregled utroška sredstava koji su javnosti dostupni u pisanom i elektroničkom obliku, a parlamentarna tijela dobivaju potrebna objašnjenja. Svi članovi ZP-a sudjelovali su u razgovoru s Tonyem Tittemarkom o stanju, procedurama i praktičnim rješenjima u planiranju i izvršenju proračuna.

- Posjet Ministarstvu sigurnosti UK-a

Izaslanstvo ZP-a primio je Keith Bowen, visoki dužnosnik u Ministarstvu.

Tema razgovora bila je: „Aktivnost Agencije za teška kaznena djela (SOCA) i aktivnost Odjela za borbu protiv terorizma“.

G. Bowen je od 2004. do 2007. boravio u Bosni i Hercegovini u svojstvu stručnjaka i koordinirao je dio aktivnosti na uspostavi Uprave za neizravno oporezivanje, te je tako upoznat s prilikama u BiH. Istaknuo je važnost suradnje policijskih agencija, što je prvi preduvjet za smanjenje kriminala. Naglasio je pet strateških imperativa u borbi protiv teških kaznenih djela: najbitnije je spoznati kako kriminalci rade i puteve novca. Potrebno je jasno definirati prioritete, razvijati nova oruđa za suzbijanje kriminala i suglasiti se glede toga što su to prijetnje za državu. Baza podataka treba biti objedinjena, što podrazumijeva punu suradnju policijskih agencija i njihovo međusobno povjerenje, te jasan koncept u borbi protiv vrhunskih kriminalaca. U suprotnome će kriminalci svojim konceptom razgraditi temelje na kojima počiva sigurnosni sektor.

Dva stručnjaka iz Ministarstva sigurnosti prezentirala su borbu protiv terorizma. Vlada je najodgovornija u razvijanju strategije organizirane borbe protiv terorizma. U UK-u je Vlada proglasila drugu najvišu razinu spremnosti za borbu protiv terorizma. Preduvjeti za razvoj strategije borbe protiv terorizma su: hvatanje, zaštita, priprema i prevencija uz dobru koordinaciju policijskih agencija.

U razgovoru s predstavnicima Ministarstva sigurnosti izraženo je obostrano razumjevanje glede načina borbe protiv terorizma i terorista. Nije bilo pitanja bez rješenja ili bliskosti u shvaćanjima. Pouke iz razgovora s predstavnicima Ministarstva sigurnosti vrlo su jasne, upozoravajuće i traže neprekidno angažiranje u pripremi svih segmenata društva kako bi se našli u svemu tome i definirali strategiju koja mora biti životna i podložna promjenama i dogradnji s jednim jedinim ciljem. Taj cilj je otkloniti prijetnje. Prijetnje se otklanjaju koordiniranim sustavom djelovanja svih segmenata sigurnosnog sektora te razvijenim i potpunim međusobnim povjerenjem.

Članove ZP-a primio je i Neil Grayston, pomoćnik ministra obrane UK-a. Razgovarano je o reformi obrambenog sektora i tijeku pretvorbe u OSBiH i MOBiH.

27. 11. 2008. godine

Članovi ZP-a obišli su Veleposlanstvo BiH u UK-u. Članove je primila Vesela Planinčić, otpravnica poslova, sa suradnicima. Informirala ih je o aktivnostima Veleposlanstva i životu bh. građana u UK-u.

Zgrada u kojoj je smješteno Veleposlanstvo sukcesijom je pripala BiH. Ona je velika i nalazi se u elitnom dijelu Londona. Oko dvije trećine prostora se ne koristi, dok s druge strane službenici Veleposlanstva plaćaju velike iznose za stanarinu i iznajmljivanje stanova. Potrebno je što prije poduzeti konkretne mjere u rješavanju problema viška prostora, s ciljem smanjenja troškova i racionalnog trošenja proračunskih sredstava.

Cilj poslijepodnevnog posjeta Nacionalnom vojnom muzeju bio je upoznavanje s formiranjem i aktivnostima pukovnija Vojske UK-a. Pojedina rješenja djelomično su ugrađena i u zakonska rješenja za OSBiH.

Vođena je kraća rasprava o prezentaciji, jer je ustrojstvo pukovnija u Vojsci UK-a utemeljeno na tradiciji i zakonskim rješenjima koja su proizišla iz prakse.

Imponira sredenost povijesnih materijala, jedinstvena zakonska rješenja i poštovanje prošlosti.

Izaslanstvo ZP-a primio je i Daniel Fearn, voditelj Odjela za Jugoistočnu Europu u MVP-u UK. S brojnim je uzvanicima razgovarano o Bosni i Hercegovini i aktualnim prilikama, te su i ovom prigodom izražene želja i spremnost za pomoć BiH na putu k EU i NATO-u. Dužnosnici MVP-a UK bili su jedinstveni u namjeri da pomognu BiH, ali su naglasili potrebu rješavanja unutarnjih problema daleko učinkovitije, te uz dijalog i međusobno uvažavanje. I tu su spremni pomoći, u mjeri koja će u središte staviti građane BiH i njihovu nesumnjivu opredijeljenost za ulazak u EU i NATO što je prije moguće.

ZAKLJUČAK:

Posjeti Parlamentu, Ministarstvu obrane, Ministarstvu sigurnosti i Nacionalnom vojnom muzeju UK-a obilježeni su visokim stupnjem razumijevanja, prijateljstva i izraženom željom domaćina da pomogne BiH na njezinom putu k EU i NATO.

Predsjedatelj
Zajedničkog povjerenstva
Branko Zrno